

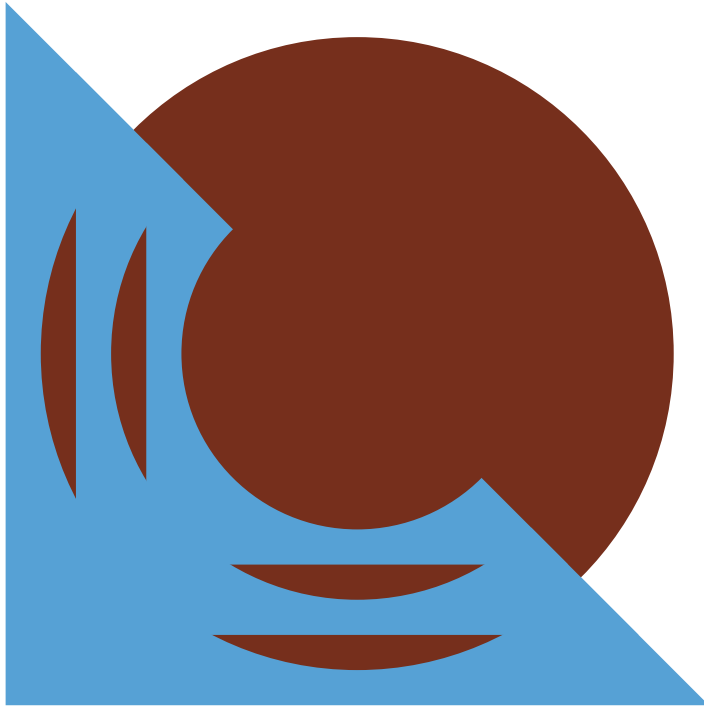
LUCA

SCHOOL
OF
ARTS

KOPERA

RAPPORT

22/06/2023

Academiejaar

2022-2023

Opleiding

**Bachelor of Arts in de
Beeldende kunsten**

- textielontwerp
- grafisch ontwerp
- vrije kunsten

**Master of Arts in de
Beeldende Kunsten**

- textielontwerp
- grafisch ontwerp

Vrije kunsten

Campus

Sint-Lucas Gent

Kritisch de Kwaliteit van Opleidingen
met Peers in Eigen Regie Analyseren

Kwaliteitszorg bij LUCA met KOPERA

KOPERA is een zesjaarlijkse cyclus rond een aantal sleutelmomenten die mogelijk maken om de kwaliteit van de opleidingen van LUCA in kaart te brengen, resultaatgerichte afspraken te maken en hieraan opvolging te geven. Die opvolging is ingebed in de algemene LUCA-beleidscyclus, waarin regelmatig wordt stilgestaan bij de realisaties van de opleidingen, en waarin de blik ook steeds op de toekomst is gericht.

KOPERA staat voor Kritisch de Kwaliteit van Opleidingen met Peers in Eigen Regie Analyseren. Voor elke opleiding wordt een panel met externe experts samengesteld die volgens de waarderende aanpak feedback geeft aan de opleiding over hun invulling van de 9 LUCA-kwaliteitskenmerken en over hoe zij bijdragen aan het LUCA-beleidsplan.

LUCA stelt een aantal principes voorop in haar kwaliteitszorg:

- Een sterke kwaliteitscultuur staat centraal.
- Kwaliteitszorg is mensenwerk waarbij we elkaar inspireren met goodpractices.
- Opleidingen krijgen het vertrouwen en de ruimte om hun kwaliteitszorg vorm te geven.
- De beleidscyclus biedt een helder en resultaatgericht kader. Het borgingscomité is voor LUCA het centrale punt waar alles rond de kwaliteit van een opleiding samenkomt.
- LUCA respecteert de informele kwaliteitscultuur.
- Het waarderend onderzoek binnen KOPERA is gebaseerd op een betrokkenheid van het panel gedurende een langere periode. Het is geen momentopname.
- KOPERA is zo 'slank' mogelijk ingericht en vraagt een relatief beperkte inspanning van de opleidingen.

De opdracht van het panel

Het panel geeft een algemene eindwaardering van de opleiding: hoe realiseert de opleiding de kwaliteitskenmerken van LUCA, en hoe draagt zij bij aan het LUCA-beleidsplan.

Het panel doet dit op basis van een kritische zelfreflectie van de opleiding, een profieltekst en de verzamelde documenten die bij elk kwaliteitskenmerk in het opleidingsportfolio bijeengebracht zijn.

Daarnaast bezoekt het panel de opleiding verschillende keren gespreid in de tijd: er is een **kennismakingsbezoek** om het profiel van de opleiding duidelijk in beeld te krijgen, een bezoek waarop een **activiteit** van de opleiding bijgewoond wordt (ateliers, lessen, jury's, repetitiemomenten of tentoonstellingen, concerten, voorstellingen, presentaties enz.) een bezoek waarop **verdiepende gesprekken** met verschillende stakeholders gevoerd worden. Dit traject mondt uit in een **terugkoppelgesprek** waar het conceptrapport gezamenlijk besproken wordt en de prioriteiten voor opvolging bepaald worden. Binnen een jaar is er dan ten slotte een **opvolgggesprek** waarin alle partners in dit verhaal bespreken wat er sinds de oplevering van het rapport is gerealiseerd. Hieronder is dit traject in een schema opgenomen.

Het KOPERA-proces

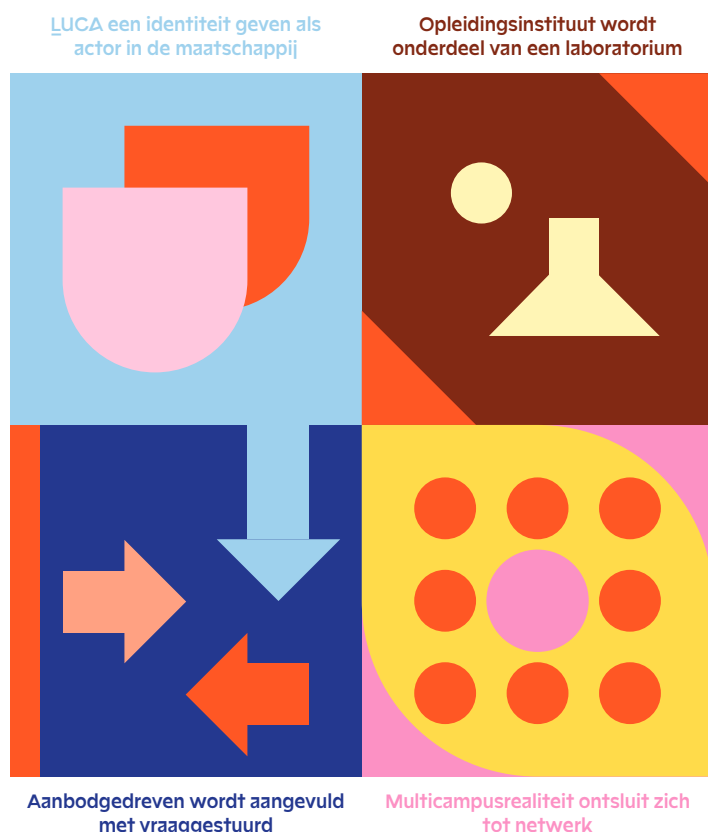
De invulling van de bezoekdagen is te vinden in de bijlagen. Evenals de beknopte CV's van de panelleden.

LUCA-kwaliteitskenmerken

Een beschrijving van de 9 kwaliteitskenmerken is te vinden op: <https://instellingsreview.luca-arts.be/wp-content/uploads/2023/09/4.2-KOPERA-kwaliteitskader.pdf>

LUCA-beleidsplan#27 met 4 windrichtingen en 8 doelstellingen:

De bijbehorende strategische doelstellingen zijn:

In 2027

- ... nemen onderzoekers, docenten en studenten van LUCA actief en zichtbaar deel aan het maatschappelijk debat. [1]
- ... heeft LUCA een internationale reputatie als kennisinstelling binnen het brede domein van de kunsten. [2]
- ... beschikt LUCA over een virtuele omgeving waar studenten, alumni, onderzoekers en docenten zich presenteren en elkaar en de buitenwereld ontmoeten. [3]
- ... zijn work-in-progress, experiment en innovatie nadrukkelijk zichtbaar aanwezig op iedere campus van LUCA. [4]
- ... is een pedagogisch-didactisch concept van curatorschap de basis van het onderwijsmodel binnen LUCA. [5]
- ... gelden sociale en educatieve vaardigheden binnen LUCA als kerncompetenties bij de rekrutering en ontwikkeling van personeelsleden. [6]
- ... stelt LUCA zijn gespecialiseerde infrastructuur en faciliteiten open voor de buitenwereld. [7]
- ... realiseert LUCA samen met externe partners trajecten voor levenslang leren en projecten ten dienste van de maatschappij. [8]

Algemene waardering van de opleiding:

Hieronder geeft het panel haar algemene indruk over de kwaliteit van de opleiding weer. Het panel onderbouwt dit door de eerste vaststellingen na het bestuderen van het opleidingsportfolio te geven, de vragen die dit oproep en de bevindingen vanuit het kennismakings- en activiteitsbezoek, afgesloten met het verdiepingsbezoek. Dit geheel leidt tot een onderbouwde eindwaardering van de opleiding: hoe kwaliteitsvol vult de opleiding de kwaliteitskenmerken in en hoe helpt zij mee het LUCA-beleidsplan realiseren?

Het panel geeft een puntsgewijze opsomming van de sterke punten of good practices en een opsomming van mogelijkheden om te groeien en zichzelf te verbeteren. De sterke punten moeten de verwachte basiskwaliteit van een opleiding overstijgen. Met andere woorden, iets dat goed loopt maar eigenlijk van elke opleiding verwacht wordt, kan niet als good practice benoemd worden.

Het panel geeft een prioritering aan bij de groeimogelijkheden die besproken worden op het terugkoppelgesprek met de opleiding en de directie.

De punten zijn waar mogelijk gerelateerd aan de kwaliteitskenmerken van KOPERA en aan het LUCA-beleidsplan.

Algemene eindwaardering

De opleiding Beeldende Kunsten op Campus Gent heeft een ambitieuze maar zeker realistische profieltekst. De tekst, die opgesteld werd tijdens een tweedaagse met inbreng van de vakgroepvoorzitters, sluit mooi aan bij tendensen in het artistieke onderzoek en praktijk en schetst op die manier het maatschappelijke beeld van de opleiding en hoe zij hieraan wil bijdragen. Het profiel riep in eerste fase nog wat vragen op omwille van een bepaalde vaagheid en de inclusie van eerder conceptuele termen, maar werd voor het panel tijdens het kennismakings- en verdiepingsbezoek concreetiseerd. Het werd tegelijk duidelijk dat nog niet alle elementen van de profieltekst in even grote mate in de opleiding aanwezig zijn en/of leven bij studenten, dan dat dit wel het geval is bij de opleidingsverantwoordelijken. Het is daarom aan te raden dat de opleiding de profieltekst hanteert als een toetssteen voor de realiteit of het gewenste toekomstbeeld, om dit verder te concretiseren in beleid en acties waarbij er oog is voor zowel initiatieven van onderuit als door van bovenaf gestuurd beleid. Twee kwesties worden in de stukken weinig benoemd of uitgewerkt en verdienen een groter belang waarover een expliciet standpunt moet worden ingenomen om gericht beleid te formuleren. Het gaat om de thema's duurzaamheid, inclusiviteit en diversiteit, alsook de vraag hoe om te gaan met ontwikkelingen ten aanzien informatietechnologie en digitalisering.

Het curriculum heeft een heldere structuur. Er spreekt een duidelijke visie uit en het programma biedt veel mogelijkheden voor studenten. Het streven naar theorie meer geïntegreerd aanbieden binnen de ateliers is een goede en belangrijke keuze. De opleiding biedt zeven ateliers die volgens media zijn ingedeeld en allemaal erg sterk zijn doorontwikkeld. Enkele ateliers en werkplaatsen zijn uniek en nergens anders in België te vinden, wat een echte troef is van de school en iets om trots op te zijn. De opleiding kan hier zeker mee uitpakken ter onderscheiding van andere onderwijsinstellingen. De studenten benoemen dit ook expliciet als een troef, net zoals de artistieke en experimentele vrijheid die ze ervaren op het vlak van de beeldende kunsten en het aspect van de eigen werkplek (die het vaakst als ultieme troef wordt genoemd). De opleiding verdient dan ook alle steun om dit unique selling point van de campus in te toekomst te vrijwaren, zelfs onder druk van verbouwingen en stijgende studentenaantallen.

De opleiding zoekt actief samenwerkingen met de kunstwereld en de samenleving. Op dit vlak is de ligging van de campus in het centrum van Gent een groot pluspunt. Zowel voor studenten als docenten is de stad een deel van de reden waarom ze er les volgen of lesgeven. De opleiding tracht nu reeds linken te leggen naar de stad, al lijkt het er wel op dat de banden in de breedste zin nog meer kunnen worden geëxploiteerd. Er is alleszins een oproep vanuit de studenten om nog sterker in te zetten op een actieve tooncultuur en studenten te integreren in of te laten deelnemen aan het maatschappelijke debat.

De opleiding probeert de onderzoekscultuur, die sterk impliciet aanwezig is, verder te ontwikkelen en aan te wakkeren. Onderzoek wordt gezien als een vanzelfsprekende attitude en er heerst een positieve benadering bij studenten en docenten van theorie. Dit is erg waardevol om het leertraject van de studenten te ontwikkelen en het stelt studenten in staat hun leertraject - mede door het onderwijsconcept van het eigen

curatorschap - vroeg in de opleiding in eigen handen te nemen, wat de authenticiteit van het handelen en werk ten goede komt. Dit zijn belangrijke beleidsvoornemens gezien de ontwikkelingen in de kunsten. Daarbij schept de opleiding een informele omgeving en een prettige sfeer waarin studenten zich vrij voelen al zoekend en experimenterend een eigen weg te vinden. Deze benadering van het onderzoeksmatige is lovenswaardig, maar schept ook valkuilen aangezien de studenten het onderzoek niet meer als dusdanig herkennen.

Op de campus heerst een warme en inclusieve sfeer waarin studenten én docenten (ondanks een hoge werkdruk) zich thuis voelen. De campus is een inspirerende en ondersteunende omgeving waar artistieke ontmoetingen kunnen plaatsvinden en waar studenten zich op hun gemak voelen om creatief te experimenteren en te ontdekken. Er wordt zo een gemeenschap gecreëerd waarin iedereen wordt aangemoedigd om samen te werken en van elkaar te leren, en waar individuele groei wordt gestimuleerd. De docenten spelen hierin een erg belangrijke rol. Het is anekdotisch, maar wel veelzeggend, dat studenten aangeven dat ze voor de opleiding kozen na een warm gevoel te hebben ervaren in gesprekken met docenten tijdens de opendeurdag en dat docenten aangeven om deze reden te blijven lesgeven aan de opleiding. De studenten kunnen rekenen op de ondersteuning van docenten met een brede kennis van hun vakgebied. Zowel op theoretisch als praktisch-artistiek vlak krijgen studenten de nodige begeleiding. Dit zorgt ervoor dat de studenten zich volop kunnen ontwikkelen en hun potentieel kunnen waarmaken. De kwaliteit van het onderwijs wordt hierdoor versterkt en dat is een positief punt.

De opleiding hanteert een professionele werking van kwaliteitszorg via tal van overlegorganen, werkvormen en specifiek hiervoor aangesteld personeel dat in vruchtbare verbinding staat met de docenten. Het initiatief voor de salons kwam er op vraag van de studenten, ontstond spontaan, is uniek voor Gent en erg lovenswaardig. Dat de deur van het opleidingshoofd bovendien 'altijd openstaat' is aan te moedigen. Er is een duidelijke informele en formele kwaliteitscultuur aanwezig in de opleiding, wat sterke garanties geeft voor het borgen van de bereikte kwaliteit en het verder ontwikkelen hiervan.

De opleiding slaagt erin om bij te dragen aan elk van de LUCA-brede beleidsdoelstellingen op basis van de vele initiatieven die worden genomen. Evenwel leeft de indruk dat een aantal initiatieven eerder spontaan en willekeurig zijn ontstaan, zonder dat ze gelinkt zijn aan bewuste en doordachte keuzes. Het is daarom raadzaam om - in navolging van de verdere concretisering van de profieltekst - goed na te denken over de genoemde punten en (een aanzet tot) beleid te ontwikkelen (zie ook verder bij groeimogelijkheden).

Sterke punten

- De opleiding beschrijft in haar profieltekst helder, uitnodigend en geloofwaardig haar brede maatschappelijke opdracht en ambitieuze doelstellingen, inclusief de strategische lijnen om deze te realiseren en te bereiken. Het centraal uitgangspunt van de artistieke praktijk van de student geldt voor de zeven ateliers, die volgens media zijn ingedeeld.

 - De triangulatie van praktijk, theorie en onderzoek in het stimuleren van de artistieke ontwikkeling van de student is erg sterk vormgegeven. Onderzoek wordt een attitude waarvoor de opleiding in heldere leerlijnen de student de nodige handvaten aanreikt, zowel vanuit theorie als praktijk, impliciet en expliciet.

 - De leerdoelen zijn helder afgeleid vanuit het domeinspecifieke leerresultatenkader en volgens leerlijnen, in een gebruiksvriendelijke competentiematrix, duidelijk geordend. De ECTS-fiches zijn voor de docenten het instrument bij uitstek om de verbinding te leggen tussen de competentiematrix van de opleiding enerzijds en het hoge niveau van de leerresultaten bij de studenten anderzijds. De omschreven leerdoelen van de opleidingsonderdelen, bepaald en bewaakt door de docenten, vormen een duidelijke richting voor elke student. Dit houdt de evaluatie ook valide en transparant.

 - De opleiding biedt een krachtige leeromgeving van levensecht leren aan, waarbij de student in de loop van de opleiding – geïnspireerd door het onderwijsconcept dat uitgaat van curatorschap – steeds meer de regie op het eigen leerproces in handen neemt.

 - Het curriculum is opgebouwd vanuit een duidelijke en samenhangende visie, met de weloverwogen keuze voor medium-specifieke ateliers als basis voor de ontwikkeling van studenten, verbonden aan theoretische vakken en een steeds sterkere nadruk op onderzoek. Daarin gaat de opleiding mee met een internationale tendens waarin onderzoek een steeds prominentere plaats inneemt binnen kunstonderwijs. Er wordt weinig benoemd met het woord ‘onderzoek’, maar er is wel een procesmatige aanpak met inbreng van verschillende perspectieven. Het geheel is vormgegeven in een erg natuurlijk aandoende leerlijn die getuigt van een wisselwerking tussen theorie, onderzoek en praktijk. De speerpunten uit het profiel zijn zo in het curriculum terug te vinden.

 - Er heerst een positieve attitude bij studenten en docenten jegens theorie. De keuze om theorie te integreren in de ateliers is goed, evenals de aanwezigheid van een aantal ‘zuivere’ theorievakken (want niet alles hoeft direct toepasbaar te zijn). Deze ontwikkeling wordt ook ondersteund door de integratie van meer en meer docent-onderzoekers. Dit versterkt de formele onderzoekscultuur en dit zal een positieve invloed hebben op de eindwerken.

 - De recente fusies die hebben geleid tot de trajecten ‘Sculptuur, Glas en Keramiek’ en ‘Fotografie en Mixed Media’ zijn inhoudelijk sterke keuzes, want ze brengen de organisatorische versnippering van het onderwijs terug en stimuleren samenhang en samenwerking.
-

- Het tekenen als speerpunt in het curriculum is erg sterk. Tekenen als een beeldende manier van denken en als het trainen van motorische vaardigheden sluit goed aan bij het profiel van de opleiding.
-
- De opleiding faciliteert het individueel artistiek ontwikkelingsproces optimaal door een veilig leerklimaat aan te bieden. Sint-Lucas Gent heeft een warme en inclusieve sfeer waarin zowel studenten als docenten zich thuis voelen. De school – die bijna altijd open is – biedt een gemeenschap waarin iedereen wordt aangemoedigd om samen te werken en van elkaar te leren en waar individuele groei wordt gestimuleerd. Het is een inspirerende en ondersteunende omgeving waarin studenten zich op hun gemak voelen om creatief te experimenteren en te ontdekken. De coherente collegiale sfeer tussen de docenten straalt af op de studenten, waarbij elk individu zich welkom voelt en kan rekenen op erkenning en vertrouwen.
-
- De campus in Gent biedt studenten diverse mogelijkheden om hun werk te tonen en om te experimenteren met presentaties.
-
- In de meeste trajecten kunnen studenten beschikken over een individuele ruimte, die dient als vaste werkplek en artistieke broedplaats. Deze atelierruimtes zijn enerzijds voldoende intiem zodat de student met vertrouwen aan het werk kan gaan, maar anderzijds ook voldoende open om dialoog met anderen mogelijk te maken. Zo kunnen zowel permanent individuele reflecties als reflecties met anderen plaatsvinden. De ateliers bieden op die manier zuurstof voor het groeiproces van de student, zodat leren van en met elkaar een tweede natuur wordt. Spontaan ontstaan er af en toe diverse samenwerkingsverbanden tussen studenten.
-
- De werkplaatsen op de campus in Gent zijn groot, divers en uniek en ze bieden een grote meerwaarde voor het artistieke proces van de studenten. De werkplaatsen zijn een gecentraliseerde ‘dienst’ geworden van de hogeschool. Dit heeft voordelen verbonden aan schaalgrootte, zoals op het vlak van investeringen, en dat maakt dat de werkplaatsen autonoom kunnen functioneren. Het beheer van de werkplaatsen ligt nu bijna volledig bij werkplaatsmeesters, die aangeven dat deze keuze werkbaar is en opportuniteiten biedt zoals het organiseren van buiten-curriculaire activiteiten die inspiratie kunnen bieden voor studenten.
-
- De studenten krijgen kansen om crossovers te leggen tussen ateliers via de werkplaatsen en het blijkt dat de studenten van de beeldende kunsten daar goed gebruik van maken. Of dit ook daadwerkelijk gebeurt voor het merendeel van de studenten, is eerder afhankelijk van de student en de werkplaats.
-
- Het streven om contacten met internationale instellingen en academies buiten de opleiding te intensiveren, stimuleert de studenten om internationale uitwisselingsprogramma’s te volgen. In dit kader bijvoorbeeld is het passend het traject Textiel van de master in het Engels aan te bieden.
-
- De opleiding beschikt over een duidelijke visie op evaluatie die gelinkt is aan kwaliteitsvol evalueren, kwaliteitsborging, onderwijsvisie en kwaliteitseisen. Dit alles is helder geënt in de principes van het onderwijs- en examenreglement van de hogeschool.
-

- De opleiding weet sterke en bevlogen docenten aan te trekken die zich met grote overtuiging en overgave inzetten voor de studenten en de instelling. De profielen zijn divers en complementair. Dit zowel op vlak van gender, praktijk en leeftijd. Dankzij de schaal en werkcultuur heerst er een familiale sfeer waarin het voor de docenten aangenaam en positief uitdagend werken is.
-
- De bewuste keuze van de opleiding om 'kleine' opdrachten aan een grote groep docenten toe te kennen, zorgt voor een groot aantal docenten die hun visie en levendige praktijk binnenbrengen. Dit is heel inspirerend voor studenten. Het maakt het ook mogelijk voor de docent-kunstenaar om de les- en/of onderzoeksopdracht een lange tijd te combineren met de eigen kunstenaarspraktijk. Dit houdt de link tussen de opleiding en het artistieke werkveld levendig.
-

Groeimogelijkheden

Prioritair

- Het is aangewezen de profieltekst bij te sturen tot een hanteerbare toetssteen en een reflectie-instrument voor alle personeelsleden. Het maken van een duidelijk onderscheid tussen het expliciteren van de 'identiteit' versus het 'vooropgesteld toekomstbeeld' zal hiertoe bijdragen. Op dit vlak liggen er een aantal kansen om een sterkere doorvertaling van de profieltekst naar het programma te bewerkstelligen:
 - Het programma kan nog diverser en meer aansluiting zoeken met niet-Westerse kunst, iets waar vanuit de studenten vraag naar is.
 - De studenten ervaren een behoefte aan nog meer lessen rond ondernemerschap. Dat is er meer in de masteropleiding, maar dat komt naar hun aanvoelen wat te laat in het traject.
 - Diversiteit, inclusiviteit, dekolonisatie en duurzaamheid moet zichtbaarder worden in de leerinhouden en nog sterker worden ingebed in de hele onderwijspraktijk. Dit is op vraag van de studenten die zo nog meer perspectieven willen krijgen. **X**
 - Het is zinvol om nog meer expliciete aandacht te schenken aan collectiviteit, bijvoorbeeld door het peerleren in de werkplaatsen te laten uitmonden in groepspraktijken. **X**
 - Het is zinvol de studenten zo veel mogelijk kansen te bieden om over de vakgebieden heen te kijken en zo in staat te zijn in diverse beroepenvelden en met verschillende professies (ook buiten de kunsten) samen te werken. Dit mag een nog duidelijker aandachtspunt zijn waarop in het onderwijs concreet wordt geanticipeerd. **X**
 - Het is belangrijk nog sterkere aandacht te schenken aan de toenemende digitalisering en mediatisering van de samenleving. Studenten moeten hier op vele niveaus worden voorbereid, praktisch, kritisch reflexief en ethisch.
-
- In de opleiding is er al enige aandacht voor het publiek maken van het werk van de studenten, al is dat door en na corona wat stilgevallen. De studenten zijn vragende partij om zoveel mogelijk te tonen in de buitenwereld en een grotere connectie te zoeken met de stad, wat ze nu vaak op eigen initiatief doen. Het is bijgevolg aangeraden de actieve tooncultuur, zoals het publiek ontsluiten van de maak, toon- en reflectieve praktijken voelbaar te realiseren voor de studenten. Het is ook aangewezen om naar het eind van de opleiding stelselmatig meer verbinding te

maken met de 'buitenwereld' via samenwerkingsverbanden met diverse partners en meer toon- of productiemogelijkheden. Op die manier zal de opleiding de ambities om een rol te spelen in het maatschappelijke debat nog beter vormgeven.

- De student neemt een actieve rol in het vormgeven van het leerproces door het maken van keuzes. Het verdient echter aanbeveling dat de opleiding voldoende bewaakt dat de student relevante keuzes maakt in het vormgeven van het eigen leertraject. Dit kan bijvoorbeeld door in te zetten op begeleiding van studenten bij het selecteren van keuzevakken. Ook zinvol in dit opzicht is om blijvend te werken aan de perceptie bij de studenten dat de opleidingsonderdelen Tekenen, Beeld en onderzoek, Kunstgeschiedenis- en actualiteit, alsook Filosofie en Maatschappij bijdragen aan het vormgeven van het eigen leertraject en een samenhang hebben met het atelier. Bijgevolg versterken deze opleidingsonderdelen de eigen artistieke ontwikkeling, wat niet door alle studenten zo wordt gezien.
-
- Het is ook aangeraden dat zowel de informele als de formele onderzoekscultuur meer wordt geëxpliciteerd opdat dit zou herkend worden door de studenten en ze er op een bewustere manier de vruchten van kunnen plukken. Het onderzoek is in bijna alles impliciet aanwezig en dat zorgt er dan wel voor dat onderzoek een gewoonte is, maar maakt dat het niet zichtbaar is voor studenten. Opvallend is dat een aantal niet-gedoctoreerde docenten aangeven niet altijd vrijuit te durven spreken over onderzoek.
-
- Sommige studenten ervaren een flessenhals bij het inleveren van papers, de deadlines zouden te dicht op elkaar zitten.
-
- De discipline van sommige studenten om aanwezig te zijn in de theorielessen is verminderd. Het is een aanbeveling dat de docenten strenger zouden zijn op vlak van inzet en aanwezigheid in de lessen. De 'meer gemotiveerde studenten' zijn hier vragende partij voor omdat dit bijdraagt tot het peer-leren en de persoonlijke ontwikkeling van de studenten versterkt.
-
- Individuele initiatieven van docenten zouden systematisch moeten leiden tot een bevraging op vlak van kwaliteitszorg, om deze beter te faciliteren of mee op te nemen in het reguliere aanbod. Idem met goede praktijken uit één traject ten aanzien van de andere trajecten. Zie bijvoorbeeld de vruchtbare relatie tussen een 'brugfiguur' docent Grafiek & tekenkunst en een werkplek verantwoordelijke van het Grafiekatelier. Dit zou vroeg of laat een kader moeten krijgen, waardoor ook bruggen gelegd worden voor de atelier- en werkplaatsen van de andere domeinen.
-

Punten die van belang zijn (bijvoorbeeld over infrastructuur en IT-voorzieningen), maar die niet onder de bevoegdheid van de opleiding vallen, worden hieronder opgesomd:

Mogelijke opleidingsoverstijgende punten

- De centrale inbedding van de werkplaatsen heeft voordelen, zoals hierboven toegelicht, maar biedt ook uitdagingen. Het leidt immers tot een kunstmatige opdeling tussen atelier en werkplaats enerzijds en het artistieke versus het technische anderzijds. Het is raadzaam deze beslissing – waar niet noodzakelijk op moet worden teruggekomen – te evalueren zodat tegemoet wordt gekomen op verzuchtingen die leven op de werkvloer.
 - De samenwerking tussen docenten en werkplaatsmeesters verloopt niet in alle gevallen optimaal, gezien de centrale aansturing van de werkplaatsen. De docenten ervaren minder toegang, minder overleg en weinig inspraak. Het verdient de aanbeveling om bruggen te slaan tussen werkplaats en atelier, bijvoorbeeld door de werkplaatsen langer open te houden en samen workshops te geven. Vanuit elk atelier een aanspreekpunt voor de werkplaatsmeesters aanstellen is ook een optie.
 - Een aantal studenten, vooral de studenten van de toegepaste kunsten, ervaart een drempel om naar andere werkplaatsen te gaan. Het is zinvol om laagdrempelige initiatieven te nemen die maken dat de werkplaatsen (campusoverschrijdend) vanaf de start van de studies als toegankelijk worden ervaren.
 - Het openstellen van de werkplaatsen en gespecialiseerde infrastructuur naar andere partijen (als onderdeel van een LUCA-brede ambitie) gebeurt nu vanuit voorkeuren en netwerken van de werkplaatsmeester(s). Hierin zou meer lijn in kunnen komen en idealiter worden de docenten en de studenten actiever betrokken.
- De opleiding en de hogeschool moeten samen – binnen bestaande of toekomstige kaders – de taken en verantwoordelijkheden uitklaren om het personeelsbeleid op een aantal punten te versterken:
 - Het op punt zetten en uitvoeren van een functionerings- en evaluatiecyclus is essentieel om het personeel te ondersteunen en te evalueren/waarderen. Dit betekent dat er heldere functiebeschrijvingen moeten worden gehanteerd, per personeelslid en conform de juiste aanstelling. Helderheid en transparantie zullen ertoe bijdragen de familiale sfeer tussen docenten en hun leidinggevenden te behouden.
 - De rol, taken en verantwoordelijkheden van de vakgroepvoorzitters verdienen bijzondere aandacht. Het is zinvol hierover afspraken te maken en deze op papier te zetten. Voor startende vakgroepvoorzitters zou daar een slag gemaakt kunnen worden met betrekking tot de procedurele flows, bijvoorbeeld inzake budgetten en handtekeningen.
 - De werkdruk, zeker bij de vakgroepvoorzitters, is erg hoog. Er wordt van diverse kanten aangegeven dat er geen enkele speling meer in zit: ‘de rek is eraf’. Er zou ingezet kunnen worden op kleine(re) lesopdrachten om zo de balans tussen de eigen praktijk en het lesgeven goed te houden.
 - Veel docenten met tijdelijke contracten bevinden zich in een precaire situatie. Deze situaties bestaan daarnaast vaak (zeer) langdurig. De academie zou meer zekerheid moeten bieden en beter werkgeverschap betrachten.
 - Er is vanuit studenten behoefte aan een diverser en inclusiever docentenkorps dat een meer reële afspiegeling van de maatschappij omvat.

Diversiteit en inclusiviteit mogen ook niet beperkt blijven tot gender en kleur, maar veel breder.

- Ten slotte lijkt het dat de bekendheid van de personeelsdienst en de mogelijkheid om ermee in contact te komen beter zou kunnen.

-
- Voorts zijn er nog een aantal andere punten die waakzaamheid verdienen:
 - De renovatie van de campus in Gent is gepland. De renovatie zal de beschikbare infrastructuur onder druk zetten.
 - De achilleshiel van de opleiding is de laagdrempeligheid van de instroom en de groei van de opleiding. Dit zet druk op de eigen werkplekken... Zeker vanuit het profiel van de opleiding, waar vanuit de medium-gerichte ateliers gewerkt wordt, lijkt een eigen werkplek essentieel te zijn.
 - Het LUCA-breed idee dat de masterkeuzevakken van andere campussen gevolgd kunnen worden, lijkt in de praktijk door de studenten weinig te worden gedaan omwille van veelal praktische barrières. Dit doet de vraag naar boven komen wat de ambitie van LUCA op dit punt is. In mindere mate geldt hetzelfde voor de werkplaatsen die openstaan voor alle studenten van LUCA. In de praktijk lijkt dat hier door de studenten weinig gebruik wordt van gemaakt.
-

Opvolging

Het directiecomité beslist afhankelijk van het aantal en de aard van de groeikansen, hoe het rapport verder opgevolgd zal worden: opname in het reguliere actieplan van de opleiding, of een versterkte ondersteuning om op bepaalde punten binnen een bepaalde tijd verbetering te realiseren.

De opleiding verwerkt de groeimogelijkheden in haar actieplan. Binnen een jaar na de oplevering van het KOPERA-rapport worden de realisaties tot dan besproken in een opvolggesprek.

Na het opvolggesprek wordt een formeel borgingsbesluit genomen door het borgingscomité, in opdracht van het bestuursorgaan, rekening houdend met de Codex Hoger Onderwijs [artikelen II.122 en II.107/1].

Het borgingscomité heeft als taak volgende kernvraag te beantwoorden: heeft de opleiding een goede kwaliteitscultuur die de 'plan-do-check-act'-cirkel volgt zodat kwaliteitsvol onderwijs gegarandeerd is?

Na afloop van KOPERA worden de vorderingen van de opleiding opgevolgd binnen de LUCA-beleidscyclus met de jaarlijkse beleids- en budgetcommissies en binnen 3 jaar na afloop van KOPERA met een verdiepend balansmoment.

Bijlage 1

Invulling bezoeken en gesprekken

Kennismakingsdag 16/03

Wanneer?	Wat?
09:30 - 10:00	Ontvangst en introductie
10:00 - 10:30	Bezoek atelier textiel (met werk studenten)
10:30 - 11:00	De Carré
11:00 - 11:30	Bezoek atelier schilderkunst (met werk studenten)
11:30 - 12:00	Bezoek atelier grafiek en tekenkunst (met werk studenten) + werkplaats grafiek en zeefdruk
12:00 - 12:30	Bezoek atelier sculptuur, glas en keramiek (met werk studenten) + werkplaats metaal LUCAconstruct
12:30 - 14:00	Lunch
14:00 - 14:30	Bezoek atelier mixed media (met werk studenten)
14:30 - 15:00	Bezoek atelier illustratie (met werk studenten) + bibliotheek
15:00 - 15:30	Bezoek atelier grafisch ontwerp (met werk studenten)
15:30 - 16:00	Duiding Profieltekst, Kritische Reflectie, scripties, digitale informatie en verder KOPERA proces
16:00 - 17:00	Intern overleg panel

Activiteitsbezoek 27/04

EXPO atelier Grafiek & Tekenkunst in de Carré

Verdiepingsbezoek 27/04

start	einde	
9:00	9:30	ontvangst panel
9:30	10:00	vooroverleg panel
10:00	11:00	studenten (waarvan min, 1 studentenvertegenwoordiger) + enkele recent afgestudeerden
11:00	11:15	intern overleg
11:15	12:00	vakgroepvoorzitters (uit vrije en toegepaste kunsten)
12:00	13:00	lunch en intern overleg
13:00	14:00	studenten (waarvan min, 1 studentenvertegenwoordiger) + enkele recent afgestudeerden
14:00	14:15	intern overleg commissie
14:15	15:00	docenten (docenten theorie, docenten gezamenlijke stam en leerlijn onderzoek)
15:00	15:15	intern overleg commissie
15:15	16:00	ondersteuners (zorgcoördinator, studiebegeleider...)
16:00	17:00	intern overleg commissie
17:00	18:00	opleidingsverantwoordelijken
18:00	19:00	intern overleg commissie

Bijlage 2

Beknopt CV van de panelleden

Datum bekrachtiging panel door het directiecomité 21-12-2022 met bijkomende beslissing 18-01-2023

Naam en rol	CV
Bert Taken (vakdeskundige - voorzitter)	Bert Taken is filosoof en doceerde vele jaren kunsttheorie aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, alwaar hij nog steeds voorzitter is van de Examencommissie. Hij promoveerde op een studie over de geschiedenis van het instituut kunstacademie in het spanningsveld van staat en kunstenaarspraktijk. Hij verzorgt colleges cultuurfilosofie aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam en is als mentor betrokken bij de begeleiding van promovendi in de kunsten aan de Academy of Creative and Performing Arts, een onderzoeksinstituut van de Universiteit Leiden.
Bas van den Hurk (onderwijsdeskundige)	Bas van den Hurk is kunstenaar, docent en onderzoeker. Hij studeerde Beeldende Kunst aan de Academie St.Joost in Breda en Filosofie van de Esthetica aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn werk werd wereldwijd uitgebreid tentoongesteld. Van den Hurk doceert hedendaagse theorie en onderzoek aan AKV/ St.Joost en is regelmatig docent aan verschillende academies en instellingen in binnen- en buitenland. Van den Hurk is tevens medeoprichter van het kunstenaarscollectief Networked Collective.
Wouter Cornillie (werkvelddeskundige)	Wouter Cornillie is sinds vijf jaar directeur van de Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten DKO te Aalst en is architect en interieurarchitect van opleiding. Hij was drie jaar onderwijsinspecteur voor het deeltijds kunstonderwijs in Vlaanderen en voorheen zeven jaar praktijk-assistent aan KU Leuven Faculteit Architectuur, campus Gent en zestien jaar leerkracht aan de DKO-academies van Tielt en Eeklo in combinatie met een architectenpraktijk.
Orphéa Aerts (studentlid)	Orphéa Aerts is Master Digitale context/autonome context aan Karel de Grote Hogeschool.
Zoë Simons (studentlid)	Zoë Simons is student Beeldende Kunsten, Communication design aan de Karel de Grote Hogeschool, Sint-Lucas Antwerpen. Zoë studeerde eerder af aan LUCA campus Narafi als professionele bachelor Fotografie.
Andreas Smets (secretaris)	Andreas Smets is beleidsadviseur kwaliteitszorg bij VLUHR KZ, het kwaliteitszorgagentschap van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad. Als expert kwaliteitszorg en borging begeleidt hij panels in het kader van opleidingsbeoordelingen en ondersteunt hij instellingen bij het ontwikkelen en implementeren van een kwaliteitszorgsystematiek. Hij is tevens actief als externe partner in de beoordeling en verbetering van onderwijs in het kader van de eigen regie van de instelling.
Filip Vervenne Ann-Sophie De Praitere (Procesbegeleider)	Filip Vervenne en Ann-Sophie De Praitere zijn medewerkers van de dienst Onderwijs & kwaliteit van LUCA School of Arts. Zij zijn procesbegeleiders van de KOPERA-cyclus van Beeldende Kunsten, zowel van campus Sint-Lukas Brussel als van Sint-Lucas Gent